

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/18/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201962
Dátum vydania rozhodnutia:	02.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013201962.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: W. M. F., narodeného XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Afganskej islamskej republiky (ďalej len „Afganistan“), podľa vlastného udania v krajine pôvodu naposledy bytom N., v súčasnosti s miestom pobytu K., zastúpeného Mgr. Jarmilou Várgovou, advokátkou so sídlom pracoviska Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU-342-15/PO-Ž-2013 zo dňa 27. septembra 2013 o nepredĺžení doplnkovej ochrany, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/69/2013-27 zo dňa 12. marca 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/69/2013-27 zo dňa 12. marca 2014 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-342-15/PO-Ž-2013 zo dňa 27. septembra 2013 z r u š u j e a vec mu v r a c í a na ďalšie konanie.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 142,04 Eur na účet jeho právnej zástupkyne v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-342-15/PO-Ž-2013 zo dňa 27. septembra 2013 rozhodol o nepredĺžení doplnkovej ochrany podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 13a ods. 1 zákona o azyle. Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že pre predĺženie doplnkovej ochrany neboli splnené podmienky, resp. že tieto podmienky navrhovateľ prestal spĺňať. Opísal v konaní zistený stav veci a konštatoval, že i keď v niektorých častiach Afganistanu prebieha vnútroštátny konflikt medzi

bezpečnostnými zložkami Afganistanu a ozbrojenými opozičnými silami na čele s Talibanom, mesto Kunduz a celkovo sever krajiny je považovaný za najbezpečnejšiu oblasť krajiny s minimálnou úrovňou útokov. Toto konštatovanie sa osobitne vzťahuje na Kunduz, v ktorom podľa najaktuálnejších správ došlo k výraznému zlepšeniu bezpečnostnej situácie. Odporca tiež poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nebol pred odchodom z krajiny svojho pôvodu objektom žiadneho prenasledovania alebo vážneho bezprávia. Tiež skonštatoval, že navrhovateľ nie je obvinený zo žiadneho trestného činu, že nebol a nie je trestne stíhaný, v dôsledku čoho mu nehrozí uloženie alebo výkon trestu smrti. Odporca tiež konštatoval, že neboli zistené bezpečnostné riziká návratov afganských repatriantov. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci odporcovi na ďalšie konanie s poukázaním na nedostatočné zistenia stavu veci.

Krajský súd v Bratislave na základe opravného prostriedku navrhovateľa preskúmal rozhodnutie odporcu ČAS: MU-342-15/PO-Ž-2013 zo dňa 27. septembra 2013 a stotožniac sa z dôvodmi napadnutého rozhodnutia, toto potvrdil ako správne a zákonné.

K námietkam navrhovateľa uviedol, že zo spisu ČAS: MU-6947/PO-Ž/2004 súd zistil, že navrhovateľ požiadal o azyl 11. augusta 2004 z dôvodu nepriaznivej politickej situácie v Afganistane. Uviedol, že na prelome rokov 2000 a 2001 bol Talibanom naložený proti jeho vôli do auta, následne odvezený aj s jeho rovesníkmi do provincie Tachar, kde sa zúčastnil jednej bojovej akcie pre mudžahedínov. V roku 2002 sa vrátil domov, kde žil až do odchodu z krajiny. Následne, keď sa zástupcom veliteľa v Kunduze stal Golan, synovec mŕtveho veliteľa Abdalam, začal tento pátrať po osobách, ktoré mali byť pri smrti veliteľa Abdalam, v ktorej súvislosti navštívil aj rodinu navrhovateľa. Toto konanie bolo 10. decembra 2004 zastavené z dôvodu § 19 ods. 1 písm. f/ zákona o azyle.

Zo spisu ČAS: MU-487/PO-Ž/2005 súd zistil, že navrhovateľ bol 4. marca 2005 vrátený na Slovensko z Nórska. Zopakoval dôvody svojej žiadosti o azyl, uvedené v predchádzajúcom konaní. Odporca právoplatným rozhodnutím z 13. mája 2005 navrhovateľovi azyl neudelil a vyslovil, že sa na neho nevzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia do Afganistanu.

Zo spisu ČAS: MU-101/PO-Ž-2008 súd zistil, že navrhovateľ opätovne požiadal o azyl 5. marca 2008. V konaní zopakoval predtým uvedené dôvody svojej žiadosti. Odporca rozhodnutím z 3. júna 2008 navrhovateľovi azyl neudelil, neposkytol mu doplnkovú ochranu a vyslovil, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Afganistanu. Po podaní odvolania voči tomuto rozhodnutiu tunajší súd rozsudkom č. k. 10Saz/28/2008-46 z 13. marca 2009 výrok o neudelení azylu potvrdil, v ostatných výrokoch rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie. Odporca následným rozhodnutím zo 17. júna 2009 navrhovateľovi poskytol doplnkovú ochranu z dôvodu § 2 písm. f/ bod 3. zákona o azyle.

Rozhodnutím ČAS: MU-134-10/PO-Ž-2010 zo 16. júna 2010 odporca navrhovateľovi predĺžil poskytnutú doplnkovú ochranu. Podobne bola doplnková ochrana predĺžená rozhodnutiami ČAS: MU-136-8/PO-Ž-2011 z 24. júna 2011 a ČAS: MU-155-16/PO-Ž-2012 z 10. septembra 2012.

Zo spisu ČAS: MU-342/PO-Ž-2013 súd zistil, že navrhovateľ 10. júla 2013 opätovne požiadal o predĺženie doplnkovej ochrany. V priebehu pohovoru uviedol, že dôvody, pre ktoré mu bola poskytnutá a následne predĺžovaná doplnková ochrana trvajú. Odporca vyhľadal a do spisu založil informácie o krajine a regióne pôvodu navrhovateľa, obsahovo zamerané na aktuálnu bezpečnostnú situáciu, na ev. bezpečnostné riziká návratov afganských navrátilcov, vrátane neúspešných žiadateľov o azyl. Po vyhodnotení zisteného stavu veci vydal odporca rozhodnutie, napadnuté opravným prostriedkom

navrhovateľa.

K námietke nedostatočne zisteného stavu veci krajský súd uviedol, že táto nie je dôvodná. Ako je zrejmé z obsahu napadnutého rozhodnutia, odporca pri jeho vydaní vychádzal jednak z obsahu informácií, získaných priamo od odporcu v priebehu vykonaných pohovorov a jednak z obsahu aktuálnych informácií, týkajúcich sa bezpečnostnej situácie v Afganistane ako celku, regiónu pôvodu navrhovateľa (Kunduz), ako aj informácií o návratoch afganských navrátilcov. Išlo teda o informácie, potrebné pre posúdenie ev. vážneho bezprávia pre prípad návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu. Podľa názoru súdu tieto informácie, resp. zistenie stavu veci, potrebné k posúdeniu prípadnej existencie vážneho bezprávia sú dostatočnými k tomu, aby mohol odporca vo veci kvalifikovane rozhodnúť. K časti námietky, týkajúcej sa „... iných ozbrojených zložiek s väzbami na Taliban ...“ súd poznamenáva, že navrhovateľom uvedené odkazy na správy iba poukazujú na ev. možnosť eskalácie konfrontácií, ktorú navyše vyslovil kazašský prezident, avšak bez akejkoľvek ďalšej konkretizácie. Okrem toho v spise založené správy, týkajúce sa bezpečnostnej situácie sa o „Islamskom hnutí Uzbekistanu“, na ktoré navrhovateľ v konkrétnosti poukázal v podanom návrhu, vôbec nezmieňujú.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporca sa napadnutým rozhodnutím vôbec nezaoberal individuálnymi problémami navrhovateľa je potrebné uviesť, že tomu tak nie je. Odporca v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval (vychádzajúc z obsahu vykonaných pohovorov, resp. zo skôr vydaných rozhodnutí), že navrhovateľ v minulosti nečelil a nečelí trestnému stíhaniu, že mu nebol uložený trest smrti a teda že mu ani nehrozí jeho výkon (v zmysle § 2 písm. f/ bod 1. zákona o azyle). Tiež odôvodnil fakt, že mu nehrozí ani vážne bezprávie v zmysle § 2 písm. f/ bod 2. zákona o azyle. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na svoje pôsobenie v hnutí Taliban. K tejto argumentácii navrhovateľa súd, okrem odôvodnenia napadnutého rozhodnutia navyše dodáva, že možné dôsledky z pôsobenia navrhovateľa v uvedenom hnutí boli dôvodom podania jeho žiadosti o azyl a ako také boli posúdené odporcom v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyl udelený nebol. Preto totožné dôvody nemôžu byť dôvodom pre ich vyhodnotenie ako možného vážneho bezprávia. Odporca sa v konaní a aj v odôvodnení rozhodnutia zaoberal aj ev. bezpečnostnými rizikami návratu navrhovateľa do krajiny jeho pôvodu. S poukazom na informácie, týkajúce sa tejto otázky, dospel k správne mu záveru, že afganskí repatrianti sa pri svojich návratoch nestretávajú so zlým zaobchádzaním.

Z týchto dôvodov krajský súd dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako správne a zákonné.

III.

Odvolaie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal konštatovanie súdu, že zistenie stavu veci, potrebné k posúdeniu prípadnej existencie vážneho bezprávia, je dostatočné k tomu, aby mohol odporca kvalifikovane rozhodnúť. V opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu uviedol informácie o nestálej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu navrhovateľa, zamerané na pôsobenie iných ozbrojených zložiek s väzbami na Taliban, ktorých pôsobenie na území severného a severovýchodného Afganistanu vyvoláva obavy nad bezpečnosťou Afganistanu najmä v súvislosti s odchodom koalíčných síl. Obavy pred vzostupom síl islamského hnutia Uzbekistanu vyjadrujú viaceré zdroje, odporca im preto mal venovať náležitú povinnosť, a v prípade, ak tak nekonal, mal mu krajský súd vrátiť vec na ďalšie konanie, v rámci ktorého by sa zisťovanie všeobecnej bezpečnostnej situácie doplnilo. Ako správne uvádza krajský súd na str. 5/6, v spise založené správy, týkajúce sa bezpečnostnej situácie, sa o „Islamskom hnutí Uzbekistanu“, na ktoré navrhovateľ v konkrétnosti poukázal v podanom návrhu, vôbec nezmieňujú. Správami, ktoré navrhovateľ odcitoval z konkrétnych zdrojov v opravnom prostriedku, demonštroval nedostatočné zistenie skutkového stavu a potrebu dôslednejšieho skúmania bezpečnostnej situácie. Teda pochybenie odporcu v tom, že skutkový stav veci nezisťoval dôsledne (a žiadne informácie ohľadom Islamského hnutia Uzbekistanu nenašiel, resp. nehľadal, takže v spise byť založené nemôžu). Je preto otázne, z akého dôvodu na jednej strane krajský súd konštatuje neexistenciu informácií ohľadom Islamského hnutia Uzbekistanu v administratívnom spise odporcu, no na druhej strane konštatuje, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci. V tejto časti vidí okrem nesprávneho skutkového zistenia krajského súdu aj nepreskúmateľnosť, resp. inú vadu konania.

Pokiaľ krajský súd konštatoval, že individuálnymi dôvodmi sa odporca zaoberal dostatočne, tak s týmto

záverom krajského súdu rovnako nemožno súhlasiť. V opravnom prostriedku navrhovateľ odcitoval časť operatívnej príručky UNHC, ktorá stanovuje postupy a kritériá na posudzovanie žiadostí žiadateľov z Afganistanu. Príručka určuje aj rozsah skúmania jednotlivých žiadostí, pričom kladie dôraz na individuálne okolnosti žiadateľa. Odporca v prípade navrhovateľa v súlade s týmito pokynmi nepostupoval. Pritom je potrebné, aby príručka (UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan, jej časť odcitovaná v opravnom prostriedku) a postupy v nej uvedené boli zohľadnené pri posudzovaní žiadostí navrhovateľov.

Navrhovateľ zdôraznil, že v zmysle čl. 8 kvalifikačnej smernice (2011/95/EÚ):

Ako súčasť posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu môžu členské štáty určiť, že žiadateľ nepotrebuje medzinárodnú ochranu, ak má žiadateľ v niektorej časti krajiny pôvodu: neopodstatnenú obavu z prenasledovania alebo nie je reálne ohrozený vážnym bezpráviom, alebo prístup k ochrane proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu, ako sa vymedzuje v článku 7, a môže bezpečne a legálne odcestovať a získať možnosť prijatia do tejto časti krajiny a je možné reálne očakávať, že sa tam usadí.

Pri posudzovaní, či má žiadateľ opodstatnenú obavu z prenasledovania alebo je reálne ohrozený vážnym bezpráviom, alebo má prístup k ochrane proti prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu v časti krajiny pôvodu v súlade s odsekom 1, členské štáty zohľadnia v čase prijímania rozhodnutia o žiadosti všeobecné okolnosti prevládajúce v tejto časti krajiny a osobné okolnosti žiadateľa v súlade s článkom 4. Na tento účel členské štáty zabezpečia, aby sa získali presné a aktuálne údaje z príslušných zdrojov, napríklad od Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyl.

Poukázal na to, že priamo kvalifikačná smernica odkazuje ako na jeden z relevantných zdrojov na informácie od Úradu vysokého komisára OSN pre utečencov. Príručka UNHCR pre posudzovanie žiadostí žiadateľov je preto dôležitým podkladom pre posudzovanie žiadostí o azyl. Jej nerešpektovaním nemohol odporca, ani krajský súd dospieť k správnym skutkovým zisteniam, resp. úplnému zisteniu skutkového stavu veci.

Odporca, ani krajský súd sa nijako nezaoberal ďalšími osobnými dôvodmi obáv navrhovateľa. V rozsudku krajského súdu sa dokonca v súvislosti s požiadavkou dôsledného skúmania všetkých individuálnych dôvodov, ktoré by mali vplyv na posúdenie reálnej hrozby vážneho bezprávia - teda potreby poskytnúť navrhovateľovi doplnkovú ochranu (vrátane tých, ktoré v minulosti správny orgán vyhodnotil ako nespôsobilé odôvodniť existenciu prenasledovania pre účely udelenia azylu) uvádza, že možné dôsledky z pôsobenia navrhovateľa v hnutí Taliban boli dôvodom podania jeho žiadosti o azyl a ako také boli posúdené odporcom v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyle nebol udelený. Preto totožné dôvody nemôžu byť dôvodom pre ich vyhodnotenie ako dôvodov možného vážneho bezprávia. S týmto záverom nemožno súhlasiť. Obavy navrhovateľa, pokiaľ ich prezentuje pred správnym orgánom, má tento posúdiť vždy s ohľadom na možné dôsledky ovplyvňujúce jeho bezpečnosť v krajine pôvodu, a to vo všetkých podobách, teda či už ako vážne bezprávie, alebo ako prenasledovanie. Pokiaľ hrozby nenapĺňajú definíciu prenasledovania (ako podmienky pre udelenie azylu), je potrebné skúmať, či nenapĺňa obsah pojmu vážne bezprávie (ako podmienku pre poskytnutie doplnkovej ochrany).

V kontexte dôvodov, na ktorých bolo založené prvé rozhodnutie o poskytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi, opäť citoval navrhovateľ z pôvodného rozhodnutia, (v kontexte jeho problémov z dôvodu účasti na bojoch medzi Talibanom a mudžahedínmi), že ani v prípade žiadateľa nie je možné s dostatočnou istotou predpokladať, že v Afganistane by mal prístup k účinnému právnemu systému na odhalenie, stíhanie a potrestanie činov vážneho bezprávia. Pokiaľ nepredĺžením doplnkovej ochrany odporca tvrdí, že tento jeho výrok už neplatí (ako dôvod, na ktorom bolo založené rozhodnutie o poskytnutí doplnkovej ochrany), mal to v konaní (a rozhodnutí) náležite vyvrátiť. V každom prípade to však musel skúmať, čo neurobil. Navrhovateľ sa preto domnieva, že súd dospel na základe úvah a dôkazov, ktoré vykonal, k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nesprávne právne posúdenie - nesprávnu interpretáciu zákona pri rozhodovaní o nepredĺžení doplnkovej ochrany, tak zákon o azyle vyslovne definuje doplnkovú ochranu ako ochranu, ktorú ministerstvo udelí žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak. Vážne bezprávie je definované v § 2. Zákon o azyle výslovne uvádza v § 20 ods. 3, že po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na

žiadosť predĺži vždy o dva roky, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. V konaní o predĺženie doplnkovej ochrany je preto potrebné vždy skúmať všetky dôvody, pre ktoré je možné doplnkovú ochranu poskytnúť a pokiaľ sa takéto nenájdu, môže správny orgán rozhodnúť o jej nepredĺžení.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že možné dôsledky z pôsobenia navrhovateľa v hnutí Taliban boli dôvodom podania jeho žiadosti o azyl a ako také boli posúdené odporcom v rozhodnutí, ktorým navrhovateľovi azyle nebol udelený. Preto totožné dôvody nemôžu byť dôvodom pre ich vyhodnotenie ako dôvody možného vážneho bezprávia. Hrozby prezentované navrhovateľom by mali preto byť vždy vyhodnotené aj s ohľadom na naplnenie pojmu vážne bezprávie a až keď správny orgán zistil, že tieto hrozby uvedený pojem nenapĺňajú, môže správny orgán postupovať spôsobom, že navrhovateľovi doplnkovú ochranu nepredĺži.

Navrhovateľ z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU- 342-15/PO-Ž-2013 zo dňa 27. septembra 2013 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a uloží odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 142,06 €.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v podanom opravnom prostriedku sa navrhovateľ odvolával na to, že správny orgán a následne súd mali vydať svoje rozhodnutie na základe nedostatočného právneho a skutkového posúdenia veci. Pokiaľ poukazuje na to, že správny orgán sa nezaoberal skutočnosťou, že navrhovateľ pôsobil v bojoch medzi Talibanom a mudžahedínmi, od tejto udalosti uplynulo už 12 rokov. Sám navrhovateľ sa zúčastnil jedenkrát ozbrojeného boja. Skutočnosť, že bol donútený vstúpiť do Talibanu je pochopiteľná, prišlo k tomu na prelomu rokov 2000/2001, keď Taliban nátlakom získaval bojovníkov do svojich radov. Každá rodina čo žila v Afganistane, pokiaľ otvorene nepodporovala Taliban, čelila obdobným problémom. Za takéto správanie vo všeobecnosti nehrozí navrátilcom v krajine pôvodu prenasledovanie zo strany štátnych orgánov, ako vyplýva aj z dostupných správ o krajine pôvodu. Navrhovateľ v tejto súvislosti tvrdil, že mal mať problémy so zástupcom policajného veliteľa, ktorý bol synovcom mudžahedína, ktorý padol v bojoch s Talibanom. Z jeho výpovede však nie je zrejmé, prečo by to mal byť práve on, na koho sa tento zástupca veliteľa zameriaval, keď na strane Talibanu bojovalo mnoho iných. V zmysle tohto tvrdenia by tak policajný veliteľ v Kunduze terorizoval každú rodinu, ktorej členovia boli prinútení bojovať v radoch Talibanu, čo je vo svojom dôsledku absurdné tvrdenie. Pokiaľ aj zástupca veliteľa hľadal ľudí, ktorí bojovali v Talibane, bolo to s veľkou pravdepodobnosťou z dôvodu zistiť podrobnosti o operácii tejto teroristickej organizácie. Skutočnosť, že zástupca polície iba navštívil navrhovateľov dom, a pýtal sa na neho, nie je perzekúciou štátneho orgánu. Pokiaľ by mal záujem jeho osobu perzekvovať, ako zástupcovi polície by mu nerobilo problém predviesť ho na výsluch. Ďalej sa navrhovateľ snaží zneprehľadniť situáciu v regióne, keď hovorí o bojovníkoch Islamského hnutia Uzbekistanu, ktorí sa utiahli na sever Afganistanu pred vládnymi silami Uzbekistanu. Provincia Kunduz nemá spoločnú hranicu s Uzbekistanom, pričom uvedené odkazy na správy iba poukazujú na eventúálnu možnosť eskalácie konfrontácií, ktorú navyše vyslovil kazašský prezident, avšak bez akejkoľvek ďalšej konkretizácie. Navrhovateľovi sa tak nepodarilo prezentovať dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany uceleným a presvedčivým spôsobom. Nakoľko v provincii Kunduz, v meste Kunduz žije navrhovateľov otec, navrhovateľ sa má po návrate do Afganistanu na koho obrátiť. Bezpečnostná situácia v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu bola komplexne a objektívne v predmetnom rozhodnutí na s. 2-5 vyhodnotená, pričom v jeho prípade neboli preukázané dôvody na poskytnutie doplnkovej ochrany. Na účel posúdenia žiadosti menovaného o predĺženie doplnkovej ochrany na území SR boli využité informácie z verejne dostupných zdrojov, ako aj informácie vypracované odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce migračného úradu: MU-ODZS-2013/00003 5-61, MU-ODZS-2013/00003 5-55. MU-ODZS-2013/000035-61, MU-ODZS-2013/000035-51, MU-ODZS-2013/000035-43, MU-ODZS-20 13/000035-034, MU-ODZS-2013/000035-024 a z materiálov o bezpečnostnej situácii v regiónoch Afganistanu od 1. mája 2013 do 31. júla 2013. Právna zástupkyňa neuviedla v opravnom prostriedku také skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia.

Odporca opätovne preskúmal navrhovateľovu žiadosť a dospel k záveru, že nespĺňa zákonné podmienky na predĺženie doplnkovej ochrany. Navrhovateľ pochádza z provincie Kunduz a po návrate do Afganistanu môže využiť aj možnosť vnútroštátneho presídlenia do mesta Kábul, pričom v oboch

provinciách je bezpečnostná situácia stabilizovaná. Nepriaznivé sociálno-ekonomické podmienky, ani stresy z dôvodu dočasných konfliktných situácií v krajine, nie sú dôvodom na to, aby sa používal inštitút doplnkovej ochrany na predĺženie legalizovania jeho pobytu v Slovenskej republike. Odporca však v prvostupňovom správnom konaní zistil, že žiadateľ nespĺnil primárny predpoklad na predĺženie doplnkovej ochrany a v jeho prípade sa nepreukázala skutočnosť, že bude v prípade návratu do Afganistanu vystavený vážnemu bezpráviu v zmysle príslušných ustanovení zákona o azyle.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 2. júla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle (ďalej aj ZA), ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle, ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. Uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. Mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. Vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 20 ods. 3, veta prvá zákona o azyle sa doplnková ochrana podľa § 13a a 13b poskytuje na dobu jedného roka a po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky, ktoré sú uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie.

V prerokúvanom prípade sú so zreteľom na uvedené ustanovenia dôvodné všetky odvolacie námietky navrhovateľa. Z preskúmaného rozhodnutia o nepredĺžení doplnkovej ochrany nie je zrejmé, tak ako to v odvolaní uvádza navrhovateľ, či odporca zreteľne a bez akýchkoľvek pochybností zadovážil do spisu a vyhodnotil správy, týkajúce sa bezpečnostnej situácie v Afganistane, vrátane informácií o Islamskom hnutí Uzbekistanu, na ktoré navrhovateľ v konkrétnosti poukázal v podanom návrhu. Bez týchto informácií a ich vyhodnotenia pre konkrétny prípad sa nedá uzatvoriť, že odporca zadovážil všetky podklady potrebné pre vydanie rozhodnutia o predĺžení alebo nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľa.

Rovnako z hľadiska individuálnych zistení týkajúcich sa osobne a výlučne navrhovateľa je nevyhnutné so zreteľom na, v odvolaní citované ustanovenie článku 8 kvalifikačnej smernice zistiť konkrétnu bezpečnostnú situáciu v Kunduze so zreteľom na individuálne skúsenosti a prežitky navrhovateľa s Talibanom, policajným veliteľom, najmä so zreteľom na konštatovanie odporcu v rozhodnutí o poskytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi - v prípade žiadateľa tiež nie je možné s dostatočnou istotou predpokladať, že v Afganistane by mal prístup k účinnému právnemu systému na odhalenie, stíhanie a potrestanie činov vážneho bezprávia. Odvolací súd sa preto domnieva, že nie je možné ani preceňovať, ale ani podceňovať krátkodobé členstvo navrhovateľa v Talibane, jeho účasť v boji s

mudžahedínmi, či možnú súvislosť s úmrtím predchádzajúceho miestneho veliteľa Talibanu, ktorého synovec je dnes miestnym policajným veliteľom. A to i napriek tomu, že od mnohých udalostí uplynulo viac než desať rokov. So zreteľom na požiadavku zákona je nevyhnutné zabezpečiť a získať presné a aktuálne údaje z príslušných zdrojov, napríklad od Výsokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a Európskeho podporného úradu pre azyľ.

Správy, ktoré sú založené v spise, nie sú dostatočne aktuálne pre posúdenie konkrétnej veci, ale čo je dôležitejšie, nie sú podkladom pre rozhodnutie tak, aby nevzbudzovalo pochybnosti. Odporca sa pre uvedené nedostatky a z uvedených dôvodov nadväzne na svoje zistenia ani dostatočne nezaoberal možnosťou hrozby vážneho bezprávia, mučenia, či hrozby uloženia trestu smrti navrhovateľovi po jeho návrate do krajiny pôvodu. Odporca mal nielen zhodnotiť novú situáciu v Afganistane, ale najmä so zreteľom na osobné pomery navrhovateľa a jeho rodiny v krajine pôvodu posúdiť podmienky možného bezpečného návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu, rešpektujúc splnenie podmienok uvedených v § 20 ods. 3 ZA.

Odporca podľa názoru odvolacieho súdu náležite nevyhodnotil individuálnu situáciu navrhovateľa pri jeho prípadnom návrate a dôsledne nezistil, či mu pri návrate alebo po ňom nehrozí vážne bezprávie uvedené v § 2 písm. f/ ZA.

Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V.

Trovy konania

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 ods. 1 a 5 O. s. p a § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. Keďže úspešný navrhovateľ si v konaní uplatnil a vyčísľil iba trovy odvolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky mu priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v sume 142,04 Eur, ktorá pozostáva z:

- z náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej - odvolanie zo dňa 07.05.2014 (§13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) - 134,- €,
- z režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky - 8,04 €.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi vyššie uvedenú náhradu trov odvolacieho konania vo výške 142,04 Eur k rukám jeho právnej zástupkyne v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.